

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobkyně: **A. P.**, narozená X
bytem X
adresa pro doručování X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2020, č. j. KUZZ 52739/2020, ve věci zrušení údaje o místu trvalého pobytu,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci

1. Obecní úřad Střelná (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 13. 7. 2020, č. j. 289-3/2020 vyhověl žádosti obce Š. a s odkazem na § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů, zrušil údaj o místu trvalého pobytu žalobkyně na adrese Š. 129 a podle § 10 odst. 5 téhož zákona určil, že místem jejího trvalého pobytu je sídlo ohlašovny (Š. X).
2. Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že z výpisu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

z katastru nemovitostí zjistil jednak to, že vlastníkem domu č. p. X v obci Š. je obec Š. na základě usnesení soudního exekutora o udělení příklepu ze dne 21. 9. 2016, č. j. 177 EX 28971/2013-290, a dále to, že žalobkyni k tomuto domu žádné věcné právo nesvědčí, přičemž existenci jiného užívacího titulu (nájem, či souhlas oprávněné osoby) žalobkyně netvrdila.

B. Žaloba a řízení o ní

3. Žalobkyně se domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného i správního orgánu I. stupně. Předně žalovanému obecně vytkla, že nezjistil správně skutkový stav, postupoval nesprávně při hodnocení důkazů, nesprávně věc posoudil právně, nezohlednil její námitky a rozhodnutí řádně neodůvodnil. Dále zdůraznila, že možnost zvolit si místo trvalého pobytu je důležitým právem občana, které má vliv např. i na právo volit, a tudíž porušení tohoto práva musí podléhat soudní ochraně. Konkrétní žalobní body soud stručně shrnuje takto:
 - a) žalovaný nesprávně odůvodnil závěr o vlastnictví domu Š. č. p. X jen stavem zápisu v katastru nemovitostí, ačkoli žalobkyně uváděla, že zapsané vlastnické právo obce Š. zpochybnila žalobou, kterou se v řízení vedeném pod sp. zn. 51 Nc 502/2020 u Okresního soudu ve Vsetíně domáhá svého vlastnického práva;
 - b) žalovaný učinil nesprávný závěr, že žalobkyně dům č. p. X neužívá, neboť není pravdou, že exekutor vystěhoval všechny její věci, žalobkyně má v domě stále řadu svých osobních věcí, právních listin a kotel ústředního topení na teplo a teplou vodu, tudíž jej, byť omezeně, užívá;
 - c) právním důvodem ke zrušení trvalého pobytu nemůže být protiprávní stav nastolený jednak protiprávním vyklizením exekutorem a dále tím, že obec Š. žalobkyni svévolně zabránila v dalším užívání domu výměnou zámků;
 - d) správní orgány se nevypořádaly s tvrzeními žalobkyně o užívání předmětného domu v minulosti a neposoudily tak, zda je aktuální nesouhlas obce Š. s užíváním domu žalobkyní legitimní. Nelze uzavřít, že by žalobkyně užívala dům bez právního důvodu, užívala jej minimálně na základě ústní smlouvy s obcí Š., na jejímž základě měla žalobkyně o dům pečovat, což také dělala - do domu investovala, pečovala o zahradu, platila odběry energií i daň z nemovitostí. Nájemné po ní obec nepožadovala, tudíž argumentace neplacením nájemného je lichá. Nájem ostatně ani nemohl být sjednán, neboť si je obec Š. vědoma toho, že žalobkyně je vlastníkem. Tato smlouva nebyla vypovězena ani zrušena.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Ve vyjádření uvedl, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakých podkladů vycházel. V řízení podle něj bylo jednoznačně prokázáno, že žalobkyně není vlastníkem domu na adrese Š. X a že jej neužívá. Podání, které žalobkyně učinila u Okresního soudu ve Vsetíně, na tom nemůže nic změnit. Při posuzování podmínky užívání předmětného domu vycházel žalovaný z faktického stavu, neboť vyklizením bylo žalobkyni zamezeno předmětný dům užívat - viz rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 40/2010-69 a ze dne 17. 7. 2018, č. j. 5 As 193/2017-30.
5. Při jednání soudu žalobkyně sdělila, že řízení u Okresního soudu ve Vsetíně, sp. zn. 51 Nc 502/2020 stále probíhá, avšak nebylo v něm nařízeno jednání. Dále předložila listinu „Evidence práv pro osobu“, z níž dovodila, že je vlastníkem předmětné nemovitosti, a

navrhla provedení důkazu výsledkem svědkyně Mgr. Z. k prokázání jejího tvrzení, že na domě č. p. X hradila veškeré náklady a obec po ní nepožadovala nájemné.

6. Žalovaný při jednání soudu uvedl, že řízení ve věci sp. zn. 51 Nc 502/2020 je Okresním soudem vedeno o nejasném přípisu předsedovi soudu, nejedná se o řádnou žalobu o určení vlastnictví a v katastru nemovitostí nebyla na jeho základě vyznačena námitka spornosti.

C. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Předně krajský soud uvádí, že výčet typových nezákonností, jako jsou v žalobě uvedená tvrzení, že žalovaný nezjistil správně skutkový stav, postupoval nesprávně při hodnocení důkazů, nesprávně věc posoudil právně, nezohlednil její námitky a rozhodnutí řádně neodůvodnil, nelze považovat za řádné žalobní body, na jejichž základě by měl soud provést přezkum napadeného rozhodnutí ze všech zmíněných hledisek. Podrobněji se mohl krajský soud zabývat jen žalobními body, které shrnul pod body a) až d) výše, a jimiž žalobkyně namítala konkrétní pochybení správních orgánů.
9. Dále úvodem krajský soud zdůrazňuje, že rozhodnutí ohlašovny nemá soukromoprávní důsledky a nikdo pouze na základě zaevidování, nezaevidování či zrušení údaje o místu trvalého pobytu nemůže domáhat vydání objektu bydlení, užívacího práva v něm, či naopak jeho vyklizení (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 6. 2. 2007, č. j. 2 As 64/2005-108).
10. Podle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel platí, že *„ohlašovna rozhodne o zrušení údaje o místu trvalého pobytu, zaniklo-li užívací právo občana k objektu nebo vymezené části objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu občana a neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část“*. Odst. 2 téhož ustanovení stanoví, že *„Ohlašovna rozhodne o zrušení údaje o místě trvalého pobytu podle odstavce 1 písm. c) jen na návrh vlastníka objektu nebo jeho vymezené části nebo na návrh oprávněné osoby uvedené v § 10 odst. 6 písm. c). Navrhovatel je v takovém případě povinen existenci důvodů uvedených v odstavci 1 písm. c) ohlašovně prokázat“*.
11. Z citovaného ustanovení vyplývá, že ohlašovna rozhodne o zrušení údaje o místu trvalého pobytu v případě splnění dvou kumulativních podmínek. První z nich je, že osobě, o jejíž trvalý pobyt jde, zaniklo užívací právo k objektu. Tím se rozumí zejména vlastnické právo, právo odpovídající věcnému břemeni, nájemní či podnájemní vztah. Druhou podmínku představuje skutečnost, že daná osoba objekt neužívá, čímž se rozumí faktické neužívání objektu k bydlení bez ohledu na to, z jakých důvodů k tomuto „neužívání“ došlo.
12. Při ověřování splnění podmínky, zda žalobkyni zaniklo užívací právo k objektu, vycházely správní orgány zcela oprávněně z výpisu z katastru nemovitostí ze dne 6. 1. 2020, z něhož vyplývalo, že vlastníkem pozemku par. č. st. X, obec a k. ú. Š., jehož součástí je dům č. p. X, je obec Š., která jej nabyla na základě usnesení soudního exekutora o udělení příklepu ze dne 21. 9. 2016, č. j. 177 EX 28971/2013-290. Dále měl žalovaný k dispozici usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 5. 2019, č. j. 66 Co 393/2019-67, z něhož vyplývá, že krajský soud potvrdil usnesení Okresního soudu ve Vsetíně, kterým byl zamítnut návrh žalobkyně na odložení vykonatelnosti rozsudku Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 9. 1.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

2018, č. j. 20 C 70/2017-34, jímž byla žalobkyni uložena povinnost vyklidit předmětný dům.

13. V odvolání žalobkyně sice namítala, že u Okresního soudu ve Vsetíně probíhá pod sp. zn. 51 Nc 502/2020 řízení o navrácení jejího domu a doložila podání datované dnem 21. 5. 2020, doručené Okresnímu soudu ve Vsetíně dne 25. 5. 2020, jímž žalobkyně žádá o navrácení domu č. p. X, peněžitých prostředků ze stavebního spoření a z osobního účtu a movitých věcí a namítá, že exekuce, kterou jí byly uvedené věci zabaveny, byla nezákonná, avšak žalovaný v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že k podané žalobě nemůže přihlížet, neboť údaje z katastru nemovitostí se považují za správné až do doby, než soud rozhodne jinak. Žalovaný tak uzavřel, že žalobkyni k předmětnému domu nesvědčí vlastnické právo ani právo odpovídající věcnému břemeni, jež by bylo zjištělné z katastru nemovitostí, přičemž jiného užívacího práva se žalobkyně nedovolávala.
14. Tento závěr žalovaného je zcela správný. Pro posouzení věci žalovaným byl rozhodující stav existující ke dni vydání napadeného rozhodnutí a ten byl žalovaným řádně zjištěn z výpisu z katastru nemovitostí tak, že žalobkyni žádné věcné právo k předmětnému domu nesvědčí. Podání doručené Okresnímu soudu ve Vsetíně, z jehož obsahu zřetelně ani soud nedovodil, že se jedná o žalobu na určení vlastnického práva k domu č. p. X v obci Š. (neboť podání vede v rejstříku nejasných podání „Nc“), žádným způsobem správnost skutkového závěru žalovaného neovlivňuje.
15. U ústního jednání dne 18. 1. 2022 provedl soud k důkazu listinu nazvanou „*Evidence pro osobu*“ ze dne 10. 7. 2020, ze které zjistil, že se jedná o výpis listů vlastnictví, které jsou evidovány v katastru nemovitostí na jméno žalobkyně pro k. ú. a obec Š. Na jméno žalobkyně je evidován toliko LV č. X. Z výpisu z katastru nemovitostí pro LV č. X, k. ú. Š. soud zjistil, že žalobkyně je vlastníkem pozemku parc. č. X, nikoli domu č. p. X, v němž byl zapsán údaj o jejím trvalém pobytu.
16. Žalobní bod a) je tudíž nedůvodný.
17. Žalobní bod b) je nedůvodný, neboť užíváním nemovitosti se rozumí užívání osobní, a tudíž je nerozhodné, zda má dotýčný v daném objektu stále své věci (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2008, č. j. 3 As 38/2008-82 nebo rozsudek ze dne 28. 7. 2011, č. j. 7 As 41/2011-255). Nadto žalobkyně žádný objektivní důkaz o tom, že i po vyklizení zůstaly v domě č. p. X jakékoli její věci, nikdy nepředložila. Naopak z protokolu o vyklizení ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. 10 E 2/2018, který je součástí správního spisu, vyplývá, že movité věci z domu byly předány do úschovy obci Š.
18. Nedůvodný je i žalobní bod c), neboť správní orgán v řízení o zrušení místa trvalého pobytu není oprávněn při posuzování, zda navrhovatel prokázal, že jsou splněny výše uvedené dvě podmínky (zánik užívacího práva k objektu a faktické neužívání), posuzovat zákonnost aktů jiných orgánů veřejné správy ani zákonnost postupu jakýchkoli osob, v jehož důsledku již osoba objekt neužívá. Nebyl proto oprávněn zabývat se zákonností vyklizení ani zákonností výměny zámků v objektu. Skutečnost, že žalobkyně předmětný dům fakticky neužívá, správně žalovaný dovodil z protokolu o vyklizení ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. 10 E 2/2018.
19. K námitce blíže neurčené ústní smlouvy s obcí Š., která by žalobkyni opravňovala užívat předmětný dům, je třeba uvést, že existencí takové smlouvy žalobkyně nenamítala v řízení před správním orgánem I. stupně. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně

byla oznámením ze dne 12. 5. 2020, č. j. 289-1/2020 vyrozuměna o zahájení řízení, následně byla správním orgánem I. stupně vyrozuměna přípisem ze dne 12. 6. 2020, č. j. 289-2/2020 o tom, že byly shromážděny veškeré podklady pro rozhodnutí ve věci a byla vyzvána k tomu, aby se k věci vyjádřila. To však žalobkyně neučinila.

20. Podle § 82 odst. 4 správního řádu platí, že *„k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním“*.
21. Stávající právní úprava správního řízení tím klade důraz na to, aby se správní řízení pokud možno odehrálo před správními orgány v prvním stupni, a další či nové skutečnosti a důkazy v odvolacím řízení připouští jen zcela výjimečně. Ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu posiluje tzv. koncentraci řízení tím, že účastníkovi řízení neumožňuje uplatňovat v odvolacím řízení takové skutečnosti a důkazy, které mohl uplatnit již dříve, tedy v řízení v prvním stupni. K novým skutečnostem a návrhům na provedení nových důkazů, které uvede odvolatel v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, jež nemohl uplatnit dříve.
22. Žalobkyně se v rozporu s uvedeným poprvé vyjádřila k věci až v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, přičemž ani v něm neuvedla nic o ústní smlouvě uzavřené s obcí Š., která by ji opravňovala užívat dům č. p. X, aniž jí v uvedení této skutečnosti zjevně cokoli bránilo.
23. Krajský soud si je vědom skutečnosti, že řízení před soudem není pokračováním správního řízení, přesto nelze odhlédnout od zákonné koncentrace zakotvené citovaným ustanovením. Zákonný příkaz ke koncentraci správního řízení v prvním stupni podle § 82 odst. 4 správního řádu by se jistě neměl obcházet neomezenou možností žalobce vnášet takovéto nové skutkové okolnosti a jim odpovídající důkazy teprve v řízení před správním soudem. Proto soudní praxe dospěla k závěru, že tam, kde platí koncentrace podle § 82 odst. 4 správního řádu, by neměl soud provést takové důkazy, které nelze uplatnit v odvolání (např. protože je mohl žalobce uplatnit již v řízení v prvním stupni) – viz shodně též KÜHN, Z., KOCOUREK, T., a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 654-656, nebo rozsudky NSS ze dne 9. 1. 2019, č. j. 9 As 255/2017-47, bod 24, a ze dne 25. 1. 2022, č. j. 10 As 460/2021-59, bod 18.
24. S ohledem na uvedené krajský soud k námitce týkající se existence blíže neurčené smlouvy opravňující žalobkyni užívat předmětný dům nepřihlédl a neprovedl ani navrhovaný výslech žalobkyně k prokázání existence této smlouvy. Ze stejného důvodu pak soud odmítl provést výslech svědkyně, kterým mělo být prokázáno, že žalobkyně hradila veškeré náklady týkající se domu č. p. X a že po ní obec Š. žádný nájem nepožadovala (tj. rovněž obsah blíže neurčení smlouvy).
25. Žalobní bod d) je tudíž také nedůvodný.
26. Důkaz soudním spisem Okresního soudu ve Vsetíně sp. zn. 51 Nc 502/2020 krajský soud neprovedl, neboť dle vyjádření žalobkyně u ústního jednání uvedené soudní řízení stále probíhá. Krajský soud posuzuje skutkový stav, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), proto případné pozdější rozhodnutí soudu nemůže mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

27. Podle názoru zdejšího soudu tak bylo v řízení před správním orgánem spolehlivě prokázáno, že žalobkyni nesvědčí žádné užívací právo k domu č. p. X v obci Š. a že tento ani fakticky neužívá. Proto je rozhodnutí žalovaného zcela souladné se zákonem.

D. Závěr a náhrada nákladů řízení

28. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.
29. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně v řízení úspěšná nebyla a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být **zastoupen advokátem**; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 18. ledna 2022

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu